

Noorderbreedte
openbare basisschool

Anti-Pestprotocol 2024 - 2025

Gegevens van de school

Naam: obs Noorderbreedte

Adres: Meezenbroekstraat 90

Plaats: 9645 PK Veendam

Telefoon: 0598 613970

Directeur: Sinet Wageman

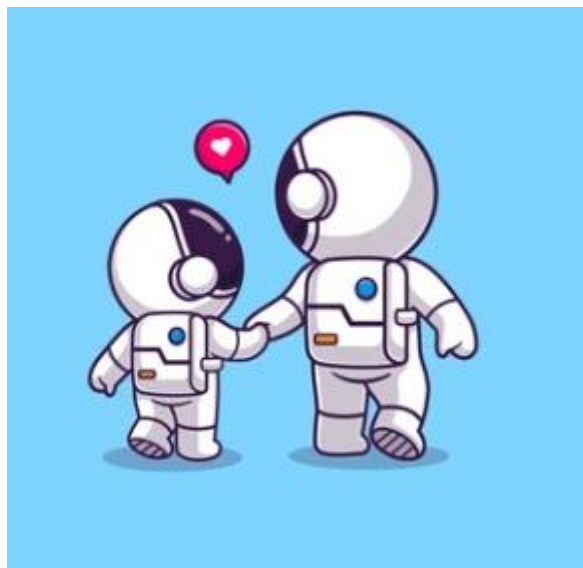
Mailadres: directie.noorderbreedte@opron.nl

Website: www.obs-noorderbreedte.nl

Pestcoördinator: Annette Scholtens

Vertrouwenscontactpersoon: Ylva Meerman

Schoolbestuur: Stichting OPRON

ANTI-Pestprotocol obs Noorderbreedte

Pesten is een probleem dat in alle geledingen van de maatschappij voorkomt. Pesten komt helaas op iedere school voor, ook bij ons.

Het is een probleem dat wij onder ogen zien en op onze school serieus willen aanpakken.

Doelstelling anti-pestprotocol:

Als school vinden wij het belangrijk dat de kinderen met plezier naar school gaan en zich er veilig voelen. Een school moet een plek zijn waar kinderen zorgeloos en in veiligheid kunnen leren, spelen, samen werken en opgroeien. Wij vinden dat de school er alles aan moet doen om aan onze zorg toevertrouwde kinderen een zo veilig mogelijke omgeving te bieden. Tevens vinden wij dat wij kinderen moeten leren respectvol met zichzelf, de ander en de omgeving om te gaan.

Veiligheid en Vertrouwen zijn onze kernwaarden. Mede vanuit deze kernwaarden streven wij naar een pestvrije school.

Visie obs Noorderbreedte

Op obs Noorderbreedte willen we bereiken dat de kinderen vol vertrouwen in een veilige omgeving zich samen met anderen kunnen ontwikkelen, nu en in de toekomst. Dit doen we door ons onderwijs vorm te geven volgens de kernwaarden vertrouwen en veiligheid.

Vertrouwen:

Onze betrokkenheid uit zich in oog hebben voor elk kind. Dit doen we door het opbouwen van een relatie met elk kind zodat ieder kind zich gezien en gehoord voelt. Vanuit deze onvoorwaardelijke verbinding bieden we vertrouwen en veiligheid aan individuele kinderen en de groep als geheel. Wij vinden het van belang dat onze leerlingen voelen dat wij vertrouwen hebben in hun unieke mogelijkheden. Vanuit dit vertrouwen ontstaat ruimte om te mogen ontwikkelen en de mogelijkheid om te onderzoeken en nieuwe dingen te ondernemen. Een positieve mindset is hierbij van belang, zodat kinderen voelen dat het niet erg is om iets nog niet te kunnen. Kinderen op de Noorderbreedte hebben vertrouwen in zichzelf, zijn in staat anderen te vertrouwen en zijn zelf te vertrouwen. Vanuit vertrouwen komen de kinderen tot samenwerking met elkaar en de leerkracht.

Veiligheid:

Je veilig voelen is essentieel om tot ontwikkeling te komen. Veiligheid betekent ook dat leerlingen, ouders en leerkrachten zich gezien, gehoord en geaccepteerd voelen en dat ze ervaren dat ze erbij horen. Daarbij vinden wij het uitdragen van respect voor elkaar en de omgeving, waarin wij ons bevinden van belang. Het is veilig op school en iedereen voelt zich veilig op school. Afspraken en gang van zaken zijn duidelijk en voorspelbaar en geven daardoor structuur. Gelijkwaardigheid en ruimte voor diversiteit zijn hier onderdeel van. Wij stimuleren onze leerlingen om te ontdekken waar hun grenzen en die van een ander liggen, waarbij het van belang is dat wij rekening houden met elkaar.

Begripsbepaling

Het NJI (Nederlands Jeugdinstituut) geeft de volgende definitie van pesten:

Pesten is een stelselmatige vorm van agressie waarbij één of meer personen proberen een andere persoon fysiek, verbaal of psychologisch schade toe te brengen. Bij pesten is de macht ongelijk verdeeld. Relatief nieuwe manieren van pesten zijn het digitaal en mobiel pesten. Kinderen of jongeren gebruiken dan het internet (bijvoorbeeld pesten via het chatten) of pesten elkaar door vervelende berichten via de mobiele telefoon te sturen.*

Pestgedrag is schadelijk tot zeer schadelijk voor kinderen, voor het slachtoffer maar ook voor de pester en de kinderen die het in hun directe omgeving meemaken. De omvang en de zwaarte van het probleem maken het noodzakelijk te komen tot een aanpak waarin alle opvoeders participeren.

Hieronder leest u belangrijke verschillen tussen pesten en plagen:

Plagen	Pesten
Geen machtsverschil	Sprake van machtsverschil
Wisselend 'slachtofferschap'	Steeds hetzelfde slachtoffer
Humoristisch	Kwetsend
Af en toe kortdurend	Vaak/voortdurend en aanhoudend
Onbezonnen of spontaan, Zonder kwade bedoelingen	Bewust en met opzet
Plagen is niet altijd leuk, maar het is nooit bedreigend.	Als er niet op tijd wordt ingegrepen, kunnen de lichamelijke en geestelijke gevolgen ingrijpend zijn en lang nawerken
De relaties worden na het plagen meteen hervat	Verstoorde relatie
Het geplaagde kind blijft een volwaardig lid van de groep	Het gepeste kind is geïsoleerd en voelt zich eenzaam

Het onderscheid tussen plagen en pesten is aan kinderen uit te leggen zolang je preventief aandacht besteedt aan de omgang met elkaar of aan pesten in het bijzonder. Ook is het voor opvoeders van belang het onderscheid te kennen. Echter, kinderen kunnen plagen wel degelijk ervaren als pesten. Het is ook dan van belang de geluiden van het slachtoffer serieus te nemen.

Uitgangspunten

Om pestgedrag te kunnen voorkomen en/of te kunnen aanpakken voldoen we aan de volgende voorwaarden:

- Leerlingen, leraren en ouders zien pesten als een probleem.
- De school beschikt over een voor iedereen heldere en herkenbare aanpak.
- Als school werken we preventief en wachten we niet tot de pestproblemen zich voordoen.
- Als plagen dreigt uit te monden in pesten, dan spreekt de leerkracht de 'plager' aan.
- Op het moment dat de leerkrachten pestgedrag signaleren of daarover signalen ontvangen, pakken zij het op.
- Op school praten we niet alleen over pesten, maar passen we afspraken en omgangsregels toe in concreet gedrag en in concrete situaties. We leren de kinderen positief met elkaar om te gaan.
- Als ondersteuning van de school- en/of thuisaanpak kan schoolmaatschappelijk werk (SMW) worden ingeschakeld. Deze onderzoekt het probleem, raadpleegt deskundigen en adviseert betrokkenen.

Leerkrachten van obs Noorderbreedte praten met alle betrokkenen, beschermen de gepeste kinderen en treden op tegen de daders.

Preventie – wat doen wij om het pesten te voorkomen?

In onze kwaliteitskaart welbevinden leest u hoe wij op obs Noorderbreedte elke dag werken aan een school waar kinderen zich veilig en prettig voelen. Wij verwijzen u graag naar de kwaliteitskaart 'Welbevinden'.

Er zal minder gepest worden in een klimaat waar duidelijkheid heerst over de omgang met elkaar, waar verschillen worden aanvaard en waar ruzies niet met geweld worden 'opgelost', maar uitgesproken. Hiervoor wordt ook verwezen naar de Schoolgids en het plan Burgerschap.

Binnen onze methode voor sociaal emotioneel leren – HiRO – wordt expliciet aandacht besteed aan (niet) pesten.

Uitgangspunten van HiRO:

Elk jaar starten we met “De Gouden Weken” en na de kerstvakantie met “De Zilveren Weken”. Met als doel om aan positieve groepsvorming te werken. Wekelijks werken wij volgens de methodieken van HiRO aan de sociale vaardigheden van de kinderen. De HiRO methode zet de ervaring van het kind voorop, waardoor het direct aansluit bij de belevingswereld van de kinderen. Door groepsgesprekken, rollenspellen, filmpjes, discussies, spelletjes, tekenen, enz. wordt er preventief gewerkt om het pesten tegen te gaan. Ervarend leren is de leidraad van het programma, met een stevig fundament vanuit de waarden die gelden in de judosport.

De leercyclus vormt de basis voor elke les binnen HiRO:

1. Concrete ervaring – wat zie ik, wat maak ik mee, wat ervaar ik in de huidige situatie;
 2. Reflectief observeren – wat roept het bij me op, wat vind ik ervan, wat wil ik ermee;
 3. Begripsvorming – hoe kan ik de ervaringen en mijn gedachten erover gebruiken en in mijn toekomstig handelen toepassen;
 4. Oefenen – toetsen of de eerder geformuleerde hypothese in de realiteit standhoudt, wat levert de nieuwe aanpak in de praktijk op.
- We volgen de kinderen d.m.v. observaties

Een onderdeel van deze methodiek zijn de schooljudo lessen. In deze lessen worden de belangrijkste waarden vanuit de judo, zoals respect, discipline en weerbaarheid meegenomen en vormen de basis van het schooljudo programma.

HiRO betekent held in het Japans. Het doel van HiRO is een klas waarin elk kind zich een held voelt.

De 7 waarden van HiRO:

Vertrouwen, samenwerken, respect, beheersing, weerbaarheid, discipline en plezier.

Door regels en afspraken zichtbaar te maken kunnen kinderen en volwassenen, als er zich ongewenste situaties voordoen, elkaar aanspreken op deze regels en afspraken.

Door elkaar te steunen en wederzijds respect te tonen, stellen we alle kinderen in de gelegenheid om met veel plezier naar school te gaan. Hiervoor gebruiken wij het stappenplan Gedrag – “Ik kan het altijd goed doen!”. Agressief gedrag van leerkrachten, ouders en leerlingen wordt niet geaccepteerd

Preventieve aanpak – wat u als ouder kunt doen om pesten te voorkomen?

- Bespreek de dag met elkaar, neem hier de tijd voor, bijvoorbeeld tijdens het avondeten.
- Wees geïnteresseerd in vriendjes en vriendinnetjes; laat hen over de vloer komen.
- Wees alert op gedragsveranderingen. Wat kan er aan de hand zijn? Praat erover.
- Maak het onderwerp pesten regelmatig bespreekbaar.
- Praat met respect over anderen.
- Toon voorbeeldgedrag

Vertrouwenscontactpersoon/anti-pestcoördinator

Onze school heeft een vertrouwenscontactpersoon en een anti-pestcoördinator.

- Ylva Meerman (vertrouwenscontactpersoon) op dinsdag, woensdagochtend, donderdag en vrijdagochtend, ylvameerman@opron.nl
- Annette Scholtens (anti-pestcoördinator) op donderdag en vrijdag, annettescholtens@opron.nl

De taken van beide personen zijn:

- Opvangen van de leerling/ouder die te maken heeft met pestgedrag.
- Luisteren naar wat de leerling/ouder te vertellen heeft.
- Vragen wat de leerling/ouder/leraar al heeft gedaan.
- Uitleg geven over hoe op school een pestprobleem wordt aangepakt.
- In kaart brengen hoe de gewenste situatie bereikt kan worden.
- Acties ondernemen om het pestprobleem op te lossen.
- Schriftelijk vastleggen van ondernomen acties en gemaakte afspraken met betrokkenen
- Checken of de afspraken zijn nagekomen en het pesten is gestopt.

Wat doen we op school als er wordt gepest?

Leerkrachten hebben een sleutelrol in de aanpak van het pesten. Zij zijn de eerst verantwoordelijken voor de aanpak van het pesten. Het is belangrijk dat zij pesten vroegtijdig signaleren en effectief bestrijden. De leerkrachten worden ondersteund door de intern begeleider (IB-er) en de directeur die, als het nodig is, ook buiten de klas met individuele kinderen of met groepjes kinderen in gesprek kunnen gaan.

Indien er sprake is van pesten, gaan we daar mee aan de slag. Leerkrachten nemen altijd duidelijk stelling in tegen pesten. Leerkrachten hebben zicht op de omvang (gesprekken, inventarisatie) van het probleem, zijn zich bewust van de mogelijke gevolgen voor het slachtoffer en spreken zich hierover altijd duidelijk uit. Pestgedrag wordt door hen nooit geaccepteerd.

Wat de leerkracht actief uitdraagt:

Als je je gepest voelt, praat er thuis en/of op school over.

De hulp kan pas starten en het pesten stopt pas als jij erover gaat praten.

Als er sprake is van pestgedrag, dan neemt de leerkracht altijd contact op met de ouders van de pester en van het gepeste kind.

Indien nodig kunnen er gesprekken worden aangevraagd met schoolmaatschappelijk werk. Ook als er geen sprake is van pesten, maar van plagen, dan spreekt de leerkracht de plager aan op zijn/haar gedrag. Dit gebeurt in overleg met het kind dat geplaagd is.

Als leerkracht kun je niet alles zien. Het blijft echter van belang om gevoelig te zijn voor signalen en na te vragen wanneer je iets bijzonders hoort of ziet. Wanneer je niet reageert, dan wek je de indruk dat je pestgedrag goedkeurt.

Wat we doen?

- De leerkracht neemt signalen van pesten of klachten van leerlingen en ouders altijd serieus.
- Wanneer we in de klas of op school een vermoeden hebben van pesten, dan laten we betrokkenen dit weten en bieden we hulp aan.
- We gaan in gesprek en willen alle betrokkenen horen. Dat geldt voor de kinderen in de groep en betrokken ouders. Het is belangrijk dat het gepeste kind zich erkend en gesteund voelt. Andere kinderen moeten zich verantwoordelijk gaan voelen voor elkaars welzijn en leren hoe ze kunnen helpen.
- Bij de maatregelen die we nemen, betrekken we altijd de leerling. Samen bespreken we wat de leerling zelf kan doen en welke ondersteuning de leerkracht kan geven. De leerkracht monitort en maakt een vervolgspraak om te horen hoe het gaat. Als het nodig is, verwijst de leerkracht naar de anti-pestcoördinator en/of vertrouwenscontactpersoon op school.
- De leerkracht neemt afhankelijk van het voorval (straf)maatregelen. Zie stappenplan: gedrag.
- De leerkracht zorgt voor steun aan de gepeste leerling.
- De leerkracht informeert ouders over voorvallen of incidenten in de klas. Ook als het zich afspeelt op sociale media.

Algemene regels en afspraken:

• Om duidelijkheid te krijgen over 'wat wordt niet geaccepteerd', is het afspreken van gedragsregels met de kinderen essentieel. Op obs Noorderbreedte hebben wij de regels en afspraken vastgelegd in een apart document. Dit protocol wordt minimaal 1x per schooljaar, maar indien nodig vaker, geëvalueerd, bijgesteld, aangepast op nieuwe situaties en aangevuld. Verder hangt in ieder lokaal het stappenplan.

• Het inschakelen van de leerkracht wordt niet opgevat als klikken.

• Medeleerlingen hebben ook de verantwoordelijkheid een pestprobleem bij de leerkracht aan te kaarten.

- School en gezin halen voordeel uit een goede samenwerking en communicatie. Iedere partij waakt over haar eigen grenzen. Op school nemen directie en leerkrachten hun verantwoordelijkheid en voeren overleg met de ouders.
- We verwachten van ouders, als (buitenschool) sprake is van pestgedrag, dat wij op de hoogte worden gebracht. In veel gevallen krijgt de school daar tijdens de lessen ook mee te maken, vaak buiten het zicht van de leerkracht.

Begeleiding van een kind dat gepest wordt:

- naar het kind luisteren en zijn/haar probleem serieus nemen;
- met het kind overleggen over mogelijke oplossingen;
- samen met het kind werken aan oplossingen;
- gesprek met ouders van het gepeste kind;
- afspraken maken over aanpak met ouders en kind;
- zo nodig zorgen dat het kind deskundige hulp krijgt, bijv. een sociale vaardigheidstraining en
- zo nodig inschakelen van schoolmaatschappelijk werk en/of jeugdhulp op school.

Begeleiding van een kind dat pest of meeloopt:

- met het kind bespreken welk effect zijn/haar gedrag heeft voor de gepeste;
- het kind helpen om op een positieve manier relaties te onderhouden met andere kinderen;
- het kind helpen om zich aan regels en afspraken te houden;
- gesprek met de ouders van de pester. Wat is/kan de oorzaak zijn van het pesten?
- zo nodig zorgen dat het kind deskundige hulp krijgt, bijv. sociale vaardigheidstraining;
- zo nodig inschakelen van schoolmaatschappelijk werk en/of jeugdhulp op school.

De aanpak van ruzies en pestgedrag.

Wanneer leerlingen ruzie met elkaar hebben en/of elkaar pesten, gelden de volgende afspraken:

Stap 1: Er eerst zelf (samen) uitkomen.

Stap 2: Op het moment dat een van de leerlingen er niet uitkomt, gaat hij naar de juf of meester.

Stap 3: De leerkracht gaat met de leerlingen praten om de ruzie samen met de kinderen op te lossen en (nieuwe) afspraken te maken. Bij herhaling van pesterijen/ruzies tussen dezelfde leerlingen volgen sancties.

Stap 4: Bij herhaaldelijk ruzie/pestgedrag van een leerling neemt de leerkracht duidelijk stelling en houdt een gesprek. De leerkracht biedt altijd hulp aan de gepeste en begeleidt de pester, indien nodig in overleg met de ouders en/of externe deskundigen.

Afhankelijk van hoelang de leerling door blijft gaan met zijn/haar gedrag en geen verbetering toont, zal dit bepaalde consequenties inhouden voor de desbetreffende leerling. In het leerlingdossier van gepeste en pester worden aantekeningen gemaakt.

Stap 5: Indien er geen oplossing wordt gevonden dan vindt er overleg met de interne begeleider of schoolleider plaats.

Bij aanhoudend pestgedrag kan deskundige hulp worden ingeschakeld zoals schoolmaatschappelijk werk of jeugdhulp op school.

In extreme gevallen kan een leerling geschorst of verwijderd worden.

Het Anti-Pestprotocol wordt elke twee jaar geëvalueerd en indien nodig bijgesteld.

Leerkrachten en de medezeggenschapsraad onderschrijven gezamenlijk dit Anti-Pestprotocol.

Digitaal pesten

Online pesten, cyberpesten, digitaal pesten: het zijn allemaal termen die we gebruiken voor pestgedrag via sociale media.

Beschermd door anonimiteit gaat cyberpesten veel verder dan andere vormen van pesten.

Digitaal pesten vindt plaats buiten de schooltijden, maar beïnvloedt wel het pedagogische klimaat in de groep.

Bij het opstellen van dit protocol hebben we onder andere gebruik gemaakt van deze publicatie:

https://www.kennisnet.nl/app/uploads/kennisnet/publicatie/Sociale_veiligheid_op_school_en_internet.pdf

Digitaal pesten kan op veel manieren:

- Misbruik van privégegevens (zoals het stelen van wachtwoorden of het aanmaken van nep-accounts);
- Uitsluiting van whatsapp-groepen;
- Het verspreiden van beeldmateriaal (zoals intieme foto's of foto's met vervelende teksten);
- Elkaar uitschelden via sociale media.

Ter preventie van digitaal pesten doen leerkrachten het volgende:

- Leerkrachten tonen interesse in wat kinderen op het internet doen;
- Leerkrachten organiseren klassengesprekken over het onderwerp 'veilig internet';
- Kinderen moeten horen dat een online geintje niet als geintje hoeft over te komen;
- In de groepen 5 t/m 8 wordt het gebruik van sociale media – en met name de deelname aan groepen in WhatsApp – tijdens de voorlichting van HALT met de kinderen besproken.
Onze boodschap aan de ouders: leren omgaan met is beter dan verbieden, kinderen moeten leren omgaan met sociale media, maar kijk (zo nu en dan) mee over hun schouder en/of controleer de berichten.
- In de groepen 6 t/m 8 maken we afspraken met betrekking tot het gebruik van sociale media.

Deze afspraken en regels komen neer op het volgende:

Surfen en gamen

- Niet alles wat op internet staat is waar. Informatie kan fout zijn, informatie kan subjectief zijn, mensen kunnen zich voordoen als iemand anders.
- Ik download niets (games, software, muziek).
- Ik mag mezelf niet registreren op websites. Ik geef nergens mijn (adres)gegevens op zonder toestemming van mijn ouders.
- Als ik iets tegenkom wat ik niet wil zien, klik ik het weg (als het niet lukt, vraag ik om hulp).
- Als ik me vervelend voel door iets wat ik heb gezien, dan vertel ik dat aan iemand die vertrouw.

Chatten

- Op school wordt er niet gechat.